

CULTUURRAAD
VOORDE
NEDERLANDSECULTUURGEMEENSCHAP

ZITTING 1978- 1979

Nr. 1

HANDELINGEN

Openingsvergadering van dinsdag 17 oktober 1978

INHOUDSOPGAVE

OPENING VAN DE GEWONE ZITTING 1978-1979 door de heer H. LAHAYE, oudste lid in jaren, blz. 3	VOORSTEL VAN DECREET Indiening en verzending, blz. 3
BERICHTEN VAN VERHINDERING Afwezig met kennisgeving, blz. 3	VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE Indiening en verzending, blz. 3
BOODSCHAPPEN Samenstelling van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, van de Senaat, blz. 3	VERSLAGEN Indiening, blz. 4
NIEUW LID VAN DE RAAD blz. 3	JAARVERSLAG Indiening, blz. 4
ONTWERP VAN DECREET Indiening en verzending, blz. 3	BENOEMING VAN HET VAST BUREAU Verdaging, blz 4 Sprekers ; de heren J. HENCKENS, L. CLAES, L. VAN GEYT, G. VAN IN, Leo VANACKERE, J. VAN ELEWYCK.
	SCHRIFTELIJKE VRAGEN (R.v.O. art. 51) Indiening, blz. 7

VOORZITTER

de heer **H. Lahaye**, oudste lid in jaren.

Mejuffrouw M. De Weweire en de heer L. Van den Brande, jongste leden, nemen als voorlopig secretaris plaats aan het bureau.

— **De vergadering wordt geopend om 14.50 uur.**

DE VOORZITTER : Dames en heren, de vergadering is geopend.

OPENING VAN DE GEWONE ZITTING 1978-1979

DE VOORZITTER : Dames en heren, waarde Vergadering. De Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap komt heden van rechtswege bijeen krachtens artikel 6 van de wet van 21 juli 1971 betreffende de bevoegdheid en de werking van de Cultuurraden. Ik verklaar de gewone zitting 1978-1979 voor geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

DE VOORZITTER : Ik deel aan de Raad mee dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden :

M. Panneels-Van Baelen, gezondheidsredenen ;
A. De Rore, A. Lagae, buitenslands ;
B. Cools, A. Canipel, H. Suykerbuyk, M. Tyberghien-Vandenbussche, ambtsverplichtingen.

BOODSCHAPPEN

DE VOORZITTER : Bij brief van 10 oktober 1978 deelt de Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers mee dat de Kamer zich ter vergadering van 10 oktober 1978 heeft geconstitueerd.

Bij brief van 10 oktober 1978 deelt de Voorzitter van de Senaat mee dat de Senaat zich ter vergadering van 10 oktober 1978 heeft geconstitueerd.

NIEUW LID VAN DE RAAD

DE VOORZITTER : Dames en heren, het is mij aangenaam een nieuw lid in deze Raad te verwelkomen.

Op 10 oktober 1978 heeft de Kamer van Volksvertegenwoordigers de geloofsbrieven onderzocht van de heer Marcel Colla en hem ter vervanging van de heer **Geldolf**, die ontslagnemend was, uitgeroepen tot lid van de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Op dezelfde datum heeft de heer Marcel Colla de grondwettelijke eed afgelegd en daar hij tot de Nederlandse taalgroep behoort, is hij meteen lid geworden van de Raad.

Mede namens U allen heet ik de heer Marcel Colla welkom in deze vergadering. (**Applaus op alle banken**)

ONTWERP VAN DECREET

Indiening en verzending

DE VOORZITTER : Het volgende ontwerp van decreet werd ingediend en naar de bevoegde commissie verzonden :

- Ontwerp van decreet houdende de rijkssubsidieregeling voor de Nederlandstalige organisaties van amateuristische kunstbeoefening — 110 (1977-1978)-Nr. 1.
Verzonden naar de Commissie voor jeugdbeleid, permanente vorming en sport.

VOORSTEL VAN DECREET

Indiening en verzending

DE VOORZITTER : Het volgende voorstel van decreet werd ingediend en naar de bevoegde commissie verzonden :

- Voorstel van decreet van de heer O. Van Ooteghem betreffende het wijzigen van de benaming van het Uitzendingsinstituut «Belgische Radio en Televisie, Nederlandse Uitzendingen» — 108 (1977-1978)-Nr. 1.
Verzonden naar de Commissie voor radio en TV.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE

Indiening en verzending

DE VOORZITTER : De volgende voorstellen van resolutie werden ingediend en naar de bevoegde commissies verzonden :

- Voorstel van resolutie van de heer G. Van In betreffende de werking van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht en de naleving van de adviezen ervan — 105 (1977-1978)-Nr. 1.
Verzonden naar de Commissie voor taalwetgeving en taalbescherming.
- Voorstel van resolutie van de heer J. Verroken betreffende het wetsontwerp houdende diverse institutionele hervormingen — 106 (1977-1978)-Nr. 1.

Verzonden naar de Commissie voor het reglement.

- Voorstel van resolutie van de heer D. Coens betreffende de overheidssteun aan de Nederlandstalige periodieke pers — 107 (1977-1978)-Nr. 1.
Het zal te gepasten tijde naar de bevoegde commissie worden verzonden.

VERSLAGEN

Indiening

DE VOORZITTER : De volgende verslagen werden ingediend :

- door de heer R. Otte namens de Commissie voor buitenlands cultuurbeleid over het voorstel van resolutie van de heer W. Jorissen C.S. betreffende het cultureel akkoord tussen België en de Sovjet-Unie — 89 (1977-1978)-Nr. 2.
- door de heer R. Otte namens de Commissie voor buitenlands cultuurbeleid over het voorstel van resolutie van de heer J. Valkeniers C.S. betreffende bepaalde culturele akkoorden — 90 (1977-1978)-Nr. 2.
- door de heer R. Otte namens de Commissie voor buitenlands cultuurbeleid over het voorstel van resolutie van de heer K. Poma betreffende het opschorten van het cultureel akkoord met Zuid-Afrika — 96 (1977-1978)-Nr. 2.

JAARVERSLAG

Indiening

DE VOORZITTER : Het volgende jaarverslag werd ingediend :

- Vierde Jaarverslag van de Nederlandse Commissie voor de Cultuur van de Brusselse Agglomeratie — 109 (1977-1978)-Nr. 1.

Dit verslag ligt ter inzage op het Secretariaat van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap.

BENOEMING VAN HET VAST BUREAU

Verdaging

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde is de benoeming van het vast Bureau. Het ligt voor de hand dat de Fractievoorzitters, in die hoedanigheid gelijkgesteld met de Ondervoorzitters van de Raad, bij deze benoeming niet betrokken zijn.

Het scheidend Bureau was als volgt samengesteld :

Voorzitter : de heer Maurits Coppieters ;
Eerste Ondervoorzitter : de heer Leo Vanackere ;
Tweede Ondervoorzitter : de heer Laridon ;
Derde Ondervoorzitter : mejuffrouw Devos ;
Vierde Ondervoorzitter : de heer Bascour ;
Secretarissen : de heren Lindemans, Galle, Coens.

Alvorens het woord te verlenen aan diegenen die het zullen vragen, na de heren Henckens en Claes, die het reeds hebben gevraagd, en alvorens u de mening van uw fracties zult te kennen geven, meen ik dat het de taak van een voorzitter is volledig te zijn en U te wijzen op enkele voorgaanden ter zake.

Meermaals werden de Bureaus van de Wetgevende Kamers verkozen vooraleer een regering was gevormd en zonder dat men wist door welke partijen die regering zou worden gesteund. Dit was het geval in 1949, dat was mijn tijd. **(Gelach)** Na de wetgevende verkiezingen van 26 juni 1949 werden op 26 juli 1949 de heren Van Cauwelaert en Rolin herkozen, respectievelijk tot Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en tot Voorzitter van de Senaat. Alsdan werden de Bureaus van de Kamers samengesteld.

Zo bleef de heer Rolin, wiens gezindheid U niet vergeten zijt, Voorzitter van de Senaat tot het einde van de buitengewone zitting van 1949, alhoewel de regering, die op 11 augustus 1949 werd samengesteld, steunde op de CVP, de BSP en de liberale partijen. Veel later, na de wetgevende verkiezingen van 7 november 1971, werden de Bureaus van de Wetgevende Kamers eveneens verkozen zonder te wachten op de vorming van een regering. Het Bureau van de Kamer werd verkozen op 25 november 1971, het Bureau van de Senaat op 3 december 1971. Dit gebeurde na de verkiezingen, terwijl de nieuwe regering pas op 21 januari 1972 werd benoemd.

Om volledig te zijn, moet ik er aan toevoegen dat daarentegen na de verkiezingen van maart 1974 en na de verkiezingen van april 1977 de verkiezing van de Bureaus uitgesteld werd tot de nieuwe regering was gevormd.

U zult het met mij eens zijn dat ik volledig ben geweest en objectief.

De heer Henckens heeft het woord gevraagd, wat ik hem graag verleen.

DE HEER J. HENCKENS **(op de tribune)** : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, in afspraak met de vier fracties die in het Bureau van deze Cultuurraad vertegenwoordigd zijn en namens deze fracties, zou ik aan deze Vergadering een dubbel voorstel willen doen.

Ten eerste, gelet op de huidige politieke toestand stellen wij voor nu niet over te gaan tot de samen-

stelling van het definitief Bureau van deze Vergadering. Wij vragen U dit uit te stellen.
Ten tweede stellen wij U voor in afwachting het uittreidend Bureau voorlopig in functie te laten tot de politieke situatie zal zijn opgeklaard.
Dit is het voorstel dat ik U namens de vier fracties voorleg. (**Applaus**)

DE VOORZITTER : Dames en heren, U hebt het voorstel gehoord tot verdaging van de benoeming van het vast Bureau.
Mag ik vragen of deze mening door iedereen wordt gedeeld ?

DE HEER H. VANDERPOORTEN : Gaan de Fractievoorzitters akkoord ?

DE VOORZITTER : De heer Lode Claes had namens zijn partij het eerst het woord gevraagd.
De heer Lode Claes heeft het woord.

DE HEER L. CLAES : Mijnheer de Voorzitter, namens de fractie van de Vlaamse Volkspartij, die ik hier vertegenwoordig, heb ik de eer U erop te wijzen dat wij deze mening niet delen. Wij menen integendeel dat wij tot de verkiezing van het Bureau moeten overgaan. Ik heb de eer U als Voorzitter mijn eigen kandidatuur voor te dragen. (**Gelach bij vele leden — applaus bij leden van de Volksunie**)

Dames en heren, ik had niet zoveel sympathie verwacht ! Ik vraag daarover een geheime stemming.

DE VOORZITTER : De heer Van Geyt heeft het woord.

DE HEER L. VAN GEYT (**op de tribune**) : Mijnheer de Voorzitter, het ligt niet in mijn bedoeling om bij deze gelegenheid het woord te vragen in naam van mijn fractie, maar ik wil gewoonweg een bedenking ter overweging van de Cultuurraad voorleggen gezien ik niet betrokken was bij de afspraak die de heer Henckens hier heeft voorgesteld.

Volgens mij is de werkelijke keuze de volgende : ofwel de verkiezing van een Bureau, ofwel het in functie blijven van de ouderdomsdeken en de voorlopige secretarissen. Tussen de twee is er geen mogelijke reglementaire tussenoplossing.
Ik geloof dat de Voorzitters van de fracties iets naast de letter en de geest van het Reglement zijn gestapt.

DE VOORZITTER : Dames en heren, zoals u hebt gehoord vraagt de heer Lode Claes de onmiddellijke aanwijzing van het vast Bureau, waarbij hij zichzelf als kandidaat-voorzitter voorstelt. Aan de heer Claes wens ik echter ter informatie te zeggen dat een fractie uit minimum drie leden

moet bestaan om conform artikel 7 van ons Reglement van Orde als dusdanig te worden erkend.

DE HEER H. DE CROO : Hij is driedelig ! (**Gelach bij verschillende leden**)

DE VOORZITTER : Tevens wens ik aan de heer Claes te vragen of hij gesteund wordt door twee leden die nu reeds van zijn fractie deel uitmaken.

DE HEER L. CLAES : Mijnheer de Voorzitter, na de verkiezingen zullen wij ongetwijfeld meer leden hebben dan nu. Maar op dit ogenblik denk ik dat mijn kandidatuur ontvankelijk is en dat daarover reeds een geheime stemming moet plaatsvinden.

DE VOORZITTER : Mijnheer Claes, het is een feit dat U zich als leider van uw partij kandidaat moogt stellen. Mijnheer Van Geyt, U stelt uw kandidatuur niet, maar U vraagt wel dat het vast Bureau zou worden aangewezen.

DE HEER L. VAN GEYT : Mijnheer de Voorzitter, ik wens enkel te zeggen dat het voorlopig Bureau moet samengesteld worden uit diegenen die, volgens het Reglement, dit Bureau samenstellen.

DE VOORZITTER : De heer Henckens heeft het woord.

DE HEER J. HENCKENS (**op de tribune**) : Mijnheer de Voorzitter, zoëven heb ik het woord gevraagd om een prejudiciële kwestie te stellen betreffende de agenda van deze vergadering. Wij dienen ons hierover uit te spreken vooraleer over het voorstel van de heer Lode Claes kan worden gediscussieerd.

Mijn voorstel betreft de agenda waarover, normaal gezien, onmiddellijk een beslissing dient te worden getroffen. Gewoonlijk gebeurt dit, bij toepassing van artikel 23 van ons Reglement, bij zittingen en opstaan.

Vervolgens wens ik aan de heer Van Geyt ter overweging te geven dat alle teksten die wij daarover geconsulteerd hebben, erop wijzen dat het voorlopig Bureau een voorzitter en twee secretarissen zijn van de vergadering die nu plaatsheeft. Wanneer deze vergadering gesloten is, is ook hun functie beëindigd. Mijn voorstel druist dus helemaal niet in tegen bepaalde teksten.

DE VOORZITTER : Mijnheer Henckens, U hebt gelijk, hoewel niet helemaal. Wij zullen nu overgaan tot de stemming. U had, mijnheer Henckens, volledig kunnen zijn en het artikel 23 dat U inroept, kunnen citeren. Dit artikel zegt in zijn nr. 4 : «In alle bovenbedoelde gevallen wordt gestemd

bij zitten en opstaan, tenzij de Voorzitter er anders over beslist».

U hebt gewild dat ik als ouderdomsdeken deze vergadering zou voorzitten. Ik behoud dit recht, maar ik zal er geen misbruik van maken. Ik wens dus dat over het voorstel van de heer Henckens bij zitten en opstaan zou worden gestemd. De voorstanders van het voorstel tot verdaging van de heer Henckens worden verzocht te willen opstaan.

De heer Van In heeft het woord.

DE HEER G. VAN IN : Mijnheer de Voorzitter, het voorstel van de heer Henckens is duidelijk tweeledig. Ik meen dat als wij nu bij zitten en opstaan tot een stemming overgaan, wij dan stemmen over beide onderdelen van het voorstel, het tweede onderdeel inhoudend dat het vroegere Bureau in functie blijft.

DE VOORZITTER : De heer Lode Claes heeft het woord.

DE HEER L. CLAES : Mijnheer de Voorzitter, ik vraag een stemming over de splitsing. **(Rumoer)**

DE VOORZITTER : De heer Vanackere heeft het woord.

DE HEER Leo VANACKERE **(op de tribune)** : Mijnheer de Voorzitter, het tweede gedeelte van het voorstel kan eigenlijk toch niets anders zijn dan een verduidelijking van het eerste gedeelte en ook de bevestiging — omdat wij klaarheid willen scheppen — van de situatie die ontstaat door de aanvaarding van het eerste lid. Deze Vergadering zou met name souverain beslissen om nu niet over te gaan tot de aanstelling van een vast Bureau. Ik meen dat er in onze geschiedenis niets anders dan voorbeelden zijn waarbij in zulk geval niet een vacuüm ontstaat, maar waarbij een zittend uitvoerend orgaan normaal niet alleen mag, maar zelfs verplicht is de taak verder te zetten die het had en dit tot de verkiezing van een nieuw college. Ik zou dus zeggen dat, zelfs indien slechts het eerste lid van dit voorstel wordt gestemd, daaruit automatisch het tweede lid volgt, met name dat een zittend Bureau verplicht is de zaken verder af te handelen. **(Rumoer)**

DE VOORZITTER : Dames en heren, de heer Vanackere heeft zich tegen de splitsing van het voorstel van de heer Henckens uitgesproken. De heer Lode Claes vraagt de splitsing. De heer Van Geyt heeft het woord.

DE HEER L. VAN GEYT : Mijnheer de Voorzitter, ik kan mij vergissen, maar ik meen dat van zodra ook maar één lid de splitsing vraagt, deze van rechtswege moet worden toegestaan.

Het lijkt mij duidelijk dat indien — zoals waarschijnlijk — het eerste deel van het voorstel van de heer Henckens wordt aanvaard, met name de verdaging van de verkiezing, er reglementair geen ander Bureau van fungeren dan het voorlopige. Vanaf het einde van een zittijd heeft het uittredend Bureau immers opgehouden te bestaan. Het zou dan ook zeer goed kunnen gebeuren dat, na het desgevallend aanvaarden door de Raad van punt 1 van het voorstel, de diverse groepen of althans de groepen van de meerderheid samen wensen te beraadslagen over de samenstelling van het nieuw Bureau.

DE HEER H. DE CROO : Maar er is geen meerderheid !

DE HEER L. VAN GEYT : Ik bedoel vanzelfsprekend de uittredende regeringsmeerderheid, mijnheer De Croo.

Het enig reglementair alternatief is ofwel de verlenging van het mandaat van het voorlopig Bureau, voorgezeten door de ouderdomsdeken, ofwel de verkiezing van een vast Bureau dat eventueel op dezelfde wijze kan worden samengesteld als het uittredende. Over dit laatste moet dan in elk geval worden gestemd.

DE VOORZITTER : De heer van Elewyck heeft het woord.

DE HEER J. VAN ELEWYCK : Mijnheer de Voorzitter, de heer Henckens heeft daarstraks een voorstel gedaan namens de vier Fractievoorzitters. Wij vragen dat over dit voorstel zou worden gestemd.

DE HEER H. DE CROO : Welk voorstel ?

DE VOORZITTER : Dames en heren, om de zaak te verduidelijken, wanneer een lid de splitsing vraagt, moeten wij die splitsing toestaan, maar dan vragen wij over de twee delen te stemmen bij zitten en opstaan. Dit is duidelijk en zal op hetzelfde neerkomen. Het is precies 'omdat men de zaken niet bij hun naam noemt dat men dikwijls zoveel ellende heeft.

Dan gaan wij over tot de stemming bij zitten en opstaan.

— Het eerste deel van het voorstel, in stemming gebracht bij zitten en opstaan, wordt aangenomen;
— Het tweede deel van het voorstel, in stemming gebracht bij zitten en opstaan, wordt aangenomen.

DE VOORZITTER : Mijnheer Van Geyt, u hebt het woord gevraagd voor een verklaring bij de stemming. Ik verleen u dit woord zeer graag.

DE HEER L. VAN GEYT : Mijnheer de Voorzitter, ik heb gepleit voor de splitsing van de stemming. Ik vond dat het onlogisch was te stemmen over de verdaging van de verkiezing en daarna dan tot de verkiezing over te gaan. De Raad heeft zojuist twee tegenstrijdige stemmingen uitgebracht.

DE VOORZITTER : Ik verleen het woord aan de heer Lode Claes.

DE HEER L. CLAES : Mijnheer de Voorzitter, ik wil U zeggen dat wanneer tot de stemming over het tweede voorstel is overgegaan U waarschijnlijk het Reglement interpreteert. Hetgeen wij nu komen te doen, is grondig in strijd met iedere democratische parlementaire procedure. Inderdaad men heeft over personen gestemd, niet bij geheime stemming, maar bij zitten en opstaan. Hier wordt een precedent geschapen dat uitermate zwaar is.

DE VOORZITTER : Mijnheer Claes, ik heb het reglement slaafs toegepast. Indien er misschien hier en daar een kleine strubbeling is geweest, dan is het omdat ik nog in mijn memorie had de manier waarop mijn voorganger, wijlen **Achille Van Acker** dat zo dikwijls op zijn manier heeft toegepast. Dat was ook een goede manier.

Dames en heren, het voorstel is dus aangenomen : de benoeming van het vast Bureau is verdaagd en het scheidend Bureau, waarvan ik de samenstelling bij mijn inleiding tot deze vergadering heb gegeven, blijft voorlopig in functie.

Ik hoop dat wij vlug tot de benoeming van het vast Bureau zullen kunnen overgaan.

Ingevolge de verdaging van de benoeming van het vast Bureau vervalt ook de aan de Raad voorgelegde ontwerp-agenda.

Ik dank alle leden die mij in mijn taak hebben willen helpen. De Raad gaat tot nadere bijeenroeping uiteen. (**Applaus bij verschillende leden**)

— *De vergadering wordt gesloten om 15.20 uur*

SCHRIFTELIJKE VRAGEN (R.v.O. art. 51)

Indiening

Schriftelijke vragen werden ingediend door de heren J. Caudron, D. Coens, K. Poma, C. De Clercq, P. De Kerpel, A. De Rore, E. Desutter, mejuffrouw G. Devos, de heren R. Gheysen, H. Goemans, W. Jorissen, W. Kuijpers, L. Lindemans, R. Mattheyssens, G. Mommerency, P. Peeters, E. Raskin, J. Valkeniers, Leo Vanackere, A. Vandenabeele, C. Van Elsen, G. Van In, E. Vansteenkiste, L. Vansteenkiste.